

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/124/2017
Identifikačné číslo spisu: 6314206826
Dátum vydania rozhodnutia: 18.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górasz
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6314206826.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ I. C., 2/ maloletá T. C., narodená X. J. XXXX, 3/ maloletý H. C., narodený XX. Z. XXXX, maloleté deti zastúpené ich zákonnou zástupkyňou žalobkyňou 1/, 4/ E. C., 5/ E. R., 6/ C. R. a 7/ J. R., všetci bývajúci v S., zastúpených JUDr. Emilom Vaňkom, advokátom so sídlom vo Zvolene, Sládkovičova 2, proti žalovanému: O. C., bývajúcí v T., P., zastúpený advokátskou kanceláriou URBÁNI & Partners s. r. o. so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 17, za ktorú koná advokát a konateľ JUDr. Ing. Michal Ševčík, o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorý spor bol vedený na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 5C/201/2014, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. februára 2017 sp. zn. 16Co/467/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcom 1/ až 7/ v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou 6. augusta 2014 žalobcovia požadovali, aby súd rozhodol o splnení povinnosti žalovaným zaplatiť im náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch; žalobkyňi 1/ vo výške 170 000 eur a žalobcom 2/ až 7/ vo výške po 15 000 eur. Náhradu požadovali za ujmu, ktorú utrpeli v súvislosti so smrťou manžela žalobkyne 1/, otca žalobcov 2/, 3 a 4/ a otčima žalobcov 5/, 6/ a 7/ H. C. spôsobenej žalovaným pri poľovačke 5. decembra 2006.

2. Okresný súd Brezno rozsudkom z 22. júna 2016 č.k. 5C/201/2014-87 žalobu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Rozhodol tak majúč za to, že právo nemožno žalobcom priznať, pretože žalovaný sa dôvodne dovolal jeho premlčania. Vychádzal z toho, že všeobecná trojročná premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu, teda dňa 6. decembra 2006 a uplynula 6. decembra 2009. Ak teda žalobcovia si uplatnili právo na náhradu nemajetkovej ujmy na súde až 6. augusta 2014, urobili tak oneskorene.

3. Žalobcovia v odvolaní tvrdili, že súd prvej inštancie nesprávne ustálil začiatok plynutia premlčacej

doby. Podľa nich právo na náhradu nemajetkovej ujmy nemohlo byť uplatnené skôr ako žalovaný bol právoplatne odsúdený v trestnom konaní, teda až po 17. januári 2012. Totižto až na základe tohto rozsudku bolo možné s určitosťou označiť konkrétnu osobu zodpovednú za vznik ujmy.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo 16. februára 2017 sp. zn. 16Co/467/2016 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu. Stotožnil sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Dodal, že trojročná premlčacia doba je dobou objektívnou, ktorej plynutie nie je závislé od subjektívnej vedomosti poškodeného o tom, kto za túto škodu zodpovedá. Podľa odvolacieho súdu neobstojí ani tvrdenie žalobcov, že až z právoplatného trestného rozsudku 17. januára 2012 sa dozvedeli o tom, kto konkrétne zodpovedá za vznik ich ujmy. K ustáleniu skutku a k tomu, že ho mal spáchať žalovaný došlo už prvším trestným rozsudkom z 10. septembra 2009, teda už v tom čase bolo zrejmé voči komu môžu žalobcovia uplatniť svoje právo.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu žalobcovia podali dovolanie. Uviedli, že „dovolanie opierajú o ustanovenie § 421 ods. 1 CSP [zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016 (ďalej aj ako „CSP“), poznámka dovolacieho súdu], lebo rozhodnutie odvolacieho súdu sa odklonilo od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a spočíva na nesprávnom posúdení premlčania nemajetkovej ujmy resp. ide, môže ísť o okolnosť, ktorá nebola ešte riešená.“ Tiež tvrdia, že „odvolací ani prvostupňový súd sa nezaoberal navrhnutým a jemu dostupným dôkazom - spisom a listinami v inom súdnom spise dostatočne, alebo vôbec a tak porušil právo účastníka na spravodlivý proces, čím je daný dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP.“ Podľa žalobcov súdy nesprávne ustálili začiatok premlčacej doby dňom nasledujúcim po smrti ich blízkeho. „Objektívnym zdrojom poznatku žalobcu o osobe žalovaného“ je odsúdenie páchatel'a trestného činu, ktorým rozhodnutím trestného súdu je súd v civilnom spore viazaný. Podľa žalobcov ich právo preto nemohlo byť uplatnené skôr ako po právoplatnom odsúdení žalovaného. Začiatok premlčacej doby „je ovplyvnený nielen následkom, ale aj zistením, kto za následok nepochybne zodpovedá, ak o tejto otázke prebieha paralelne iné legálne konanie podľa zákona. Z uvedeného dôvodu sa začiatok premlčania nevyhnutne posúva na deň po právoplatnosti trestného odsudzujúceho rozsudku, to je na deň 18. 01. 2012, z čoho vyplýva, že žaloba bola podaná s ohľadom na tento dátum včas.“ Podľa žalobcov naostatok „je dôležitý aj iný názor dovolacieho súdu a súdnej praxe, že v danom prípade sa nemajetková ujma ako taká nepremlčiava, čo je zrejme takmer z každej právnickej literatúry a učebníc, ktoré sa touto problematikou zaoberajú.“ Ďalšou dôležitou okolnosťou, „ktorá vylučuje premlčanie nároku žalobkyne podľa § 110 OZ“ je podľa žalobcov spor vedený na Okresnom súde Banská Bystrica sp. zn. 20C/2018/2010 (zrejme správne 20C/218/2010, poznámka dovolacieho súdu), „v ktorom žalovaný uznal nárok čo do výšky a dôvodu vo výške 222 563 €“, s ktorým zistením sa súdy nezaoberali. Podkladom pre uvedený spor (teražšieho žalovaného O. C. proti žalovanej poisťovni Kooperativa) bolo uplatnenie náhrady škody voči škodcovi O. C. žalobcami 1/ až 4/ v tomto konaní vo výške 222 563 eur. O. C. vtedy ich právo uznal a u poisťovne uplatnil „nárok na poistné plnenie za seba v prospech uvedených osôb v požadovanej výške.“ Podaním žaloby proti poisťovni (ktorá síce bola zamietnutá), urobil O. C. „už druhý jednostranný úkon uznania nároku“. Žalobcovia navrhli z uvedených dôvodov, aby dovolací súd zmenil ich dovolaním napadnuté rozhodnutie tak, že ich žalobe vyhovie v plnom rozsahu, alternatívne napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu i rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvej inštancie, „ktorý bude zaviazaný predovšetkým riadne a zodpovedne sa zaoberať dôkazmi uvedenými v spise OSBB 20C/218/2010, nielen konštatovať existenciu rozhodnutej veci, lebo ide o zásadnú vec pre vyvrátenie nesprávnych skutkových zistení oboch súdov.“

6. Žalovaný navrhol dovolanie žalobcov odmietnuť ako neprípustné, pretože odvolací súd sa neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, resp. dovolanie zamietnuť, ak by dovolací súd ustálil prípustnosť dovolania žalobcov.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany zastúpené v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru,

že dovolanie treba odmietnuť.

8. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol Civilný sporový poriadok treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov osobitné postavenie. Dovolanie ani podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

9. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 431 ods. 1, 2 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

12. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

13. Žalobcovia vyvodzujú prípustnosť svojho dovolania predovšetkým z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, teda z vady spočívajúcej v tom, že súd nesprávnym procesným postupom im znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa § 431 ods. 2 CSP preto žalobcovia boli povinní dovolací dôvod vymedziť tak, že mali uviesť, v čom spočíva nimi vytýkaná vada.

14. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

15. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Žalobcovia tvrdia, že dovolací súd nevykonal nimi navrhnuté a dostupné dôkazy („spisom a listinami v inom súdnom spise“). Dovolací súd už podľa predchádzajúcej úpravy civilného procesu dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany nebolo nevykonanie

všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Ani po novej právnej úprave civilného sporového (mimosporového) konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f/ CSP (viď viaceré rozhodnutia dovolacieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

17. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcov v danej veci podľa § 420 písm. f/ CSP nie je prípustné.

18. Dovolací súd potom pristúpil ku skúmaniu, či žalobcovia dôvodne vyvodzujú prípustnosť svojho dovolania z dôvodu, že „rozhodnutie odvolacieho súdu sa odklonilo od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a spočíva na nesprávnom posúdení premlčania nemajetkovej ujmy resp. ide, môže ísť o okolnosť, ktorá nebola ešte riešená.“

19. V danom prípade žalobcovia teda vyvodzujú prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

20. Pre uvedené procesné situácie, v ktorých ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP pripúšťajú dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska označeného ustanovenia môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

21. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktoré zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej dovolací súd už určitú právnu otázku vyriešil, rozhodovanie jeho senátov sa ustálilo na zvolenom riešení tejto otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu ako dôvod prípustnosti dovolania sa „viaže na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd v rozhodnutiach, ktoré boli zverejnené ako súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky“ - Števec, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár, Nakladateľství C.H. BECK. Bratislava 2016, str. 1382.

22. Ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v

jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3 Cdo 158 2017, 4 Cdo 95 2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 21/2017). Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 113/2017 naostatok vychádza zo širšie chápaného obsahu pojmu „ustálená rozhodovacia prax“ tak, že jeho súčasťou sú tiež právne závery vyjadrené v rozhodnutiach, ktoré boli v minulosti ako judikáty publikované v oficiálnych informačných médiách vydávaných vtedajšími inštitúciami stojacimi na vrchole sústavy všeobecných súdov.

23. Za odklon od ustálenej rozhodovacej praxe preto nemožno považovať odklon od záverov zaujatých v odbornej literatúre, ako sa nesprávne domnievajú žalobcovia v dovolaní, keď tvrdia, že v súvislosti s právnym posúdením veci odvolacím súdom „je dôležitý aj iný názor dovolacieho súdu a súdnej praxe, že v danom prípade sa nemajetková ujma ako taká nepremlčava, čo je zrejme takmer z každej právnickej literatúry a učebníc, ktoré sa touto problematikou zaoberajú.“

24. Otázka, či sa premlčuje právo na náhradu nemajetkovej ujmy riešil najvyšší súd, okrem iného, v rozsudku z 27. novembra 2012 sp. zn. 2 Cdo 194/2011 (ako judikát R 58/2014 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) tak, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje. V odôvodnení rozhodnutia najvyšší súd vysvetlil, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka predstavuje jedno z parciálnych a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo, nestačí na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv. Napriek tomu, že ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom má za následok, že ide o osobné právo majetkovej povahy. V uvedenom zmysle je určujúci obsah nároku, a nie predmet jeho ochrany. Ak obsahom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky. Najvyšší súd ustálil aj to, že začiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby v prípade náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo.

25. V prejednávanej veci bolo preukázané, že neoprávneným konaním žalovaného bolo zasiahnuté nielen do práva na život manžela žalobkyne 1/ a otca a otčima ostatných žalobcov, ale tiež do práva na súkromie a rodinný život samotných žalobcov 1/ až 7/. Zásah do práv žalobcov nastal momentom smrti H. C. (5. decembra 2006). Žalobcovia mohli svoje právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vykonať prvýkrát 6. decembra 2006. Od tohto dňa začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá skončila 6. decembra 2009. Žalobcovia však podali žalobu na súde až 6. augusta 2014, teda po uplynutí premlčacej doby.

26. V dovolaní žalobcov napadnutom rozsudku odvolací súd sa teda neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyjadreného v rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré bolo (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Pokiaľ teda žalobcovia tvrdia, že „rozhodnutie odvolacieho súdu sa odklonilo od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a spočíva na nesprávnom posúdení premlčania nemajetkovej ujmy“, robia tak neopodstatnene. Sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (3 Cdo 6/2017).

27. Otázka, či sa premlčuje právo na náhradu nemajetkovej ujmy a kedy začína plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba na uplatnenia práva, je v rozhodovacej praxi vyriešená (napr. rozhodnutia sp. zn. 2Cdo/278/2007, 5Cdo/265/2009, 1Cdo/100/2009, 8Cdo/24/2017, 8Cdo/119/2017 a vyššie uvedené rozhodnutie sp. zn. 2Cdo/194/2011 - R 58/2014). Žalobcovia teda neopodstatnene tvrdia, že v prípade

premlčania náhrady nemajetkovej ujmy „ide, môže ísť o okolnosť, ktorá nebola ešte riešená“, teda že je daný dôvod prípustnosti ich dovolania aj podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

28. Dovolacie konanie má preskúmvaciu povahu. Z tejto povahy činnosti dovolacieho súdu vyplýva, že skutkový základ veci zistený súdom prvého stupňa, prípadne odvolacím súdom, nemôže byť v dovolacom konaní rozširovaný. To znamená, že správnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (vrátane správnosti právnych záverov) nemožno posudzovať s prihliadnutím na nové skutočnosti, ktoré nemohol odvolací súd brať do úvahy, lebo nevyplývali z prednesov účastníkov. Za tvrdenie o uznaní dlhu žalovaným čo do dôvodu a výšky v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré uznanie musí byť písomné, nemožno považovať prednes zástupcu žalobcov na pojednávaní súdu prvej inštancie 11. septembra 2015, že: „Tým chcem povedať vlastne to, že v tomto konaní (rozumej v konaní sp. zn. 20C/218/2010, poznámka dovolacieho súdu) odporca vlastne uplatňoval náhradu len za pozostalostnú manželku a v tomto konaní vlastne priznal výšku náhrady vo výške 222 563,-Eur s prísl., ktorú teraz popiera a žiadal, aby za neho plnila poisťovňa.“ Uznanie dlhu žalovaným s následkami podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka žalobcovia netvrdili ani v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie a preto odvolací súd sa s touto otázkou ani nemohol zaoberať. Skutkové tvrdenie žalobcov, že v konaní sp. zn. 20C/218/2010 „žalovaný uznal nárok čo do výšky a dôvodu vo výške 222 563 €“, je v uvedenom zmysle nové. Na takéto "nové" tvrdenie žalobcov v dovolacom konaní nemožno prihliadnuť. (3 Cdo 172/2006, 5 Cdo 188/2008).

29. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

30. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.